

**JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO KONKURENCE**

Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana

T: 01 478 35 97
F: 01 478 36 08
E: gp.avk@gov.si
www.varstvo-konkurence.si

Številka: 3061-33/2020-15

Datum: 28. 1. 2021

Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana, izdaja v senatu, ki ga sestavljajo Andrej Matvoz kot predsednik senata ter ob sodelovanju Andreja Praha in Francija Pušenjaka kot članov senata, na podlagi 12. in 12.o člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence¹ (v nadaljevanju: ZPOMK-1), v zadevi presoje koncentracije zadrug KMETIJSKA ZADRUGA TREBNJE z.o.o., Stari trg 2, 8210 Trebnje, ki ga zastopa direktor Stanko Tomšič, in ki ga po pooblastilu zastopa Kirm Perpar, odvetniška družba o.p., d.o.o., Poljanski nasip 8, 1000 Ljubljana, in KMETIJSKA ZADRUGA KRKA kmetijstvo, trgovina, proizvodnja, storitve z.o.o., Šentjernejska cesta 6, 8000 Novo mesto, ki ga zastopa direktor Anton Prus, na zahtevo, na nejavni seji dne 28. 1. 2021, naslednjo

ODLOČBO

- 1. Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence koncentraciji zadrug KMETIJSKA ZADRUGA TREBNJE z.o.o., Stari trg 2, 8210 Trebnje, in KMETIJSKA ZADRUGA KRKA kmetijstvo, trgovina, proizvodnja, storitve z.o.o., Šentjernejska cesta 6, 8000 Novo mesto, ne nasprotuje. Koncentracija je skladna s pravili konkurence.**
- 2. Med postopkom niso nastali posebni stroški.**

Obrazložitev

I. PRIGLASITEV IN UDELEŽENCI POSTOPKA

- Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Agencija), je dne 4. 11. 2020 prejela priglasitev koncentracije zadrug KMETIJSKA ZADRUGA TREBNJE z.o.o., Stari trg 2, 8210 Trebnje (v nadaljevanju: KZ Trebnje ali priglasitelj), in KMETIJSKA ZADRUGA KRKA kmetijstvo, trgovina, proizvodnja, storitve z.o.o., Šentjernejska cesta 6, 8000 Novo mesto (v nadaljevanju: KZ Krka ali prevzeta zadruga)². Koncentracijo je priglasila zadruga KZ Trebnje kot nameravano koncentracijo.

¹ Uradni list RS, št. 36/08, 40/09, 26/11, 87/11, 57/12, 39/13 odl. US: U-I-40/12-31, 63/13-ZS-K, 33/14, 76/15 in 23/17.

² Dokument št. 3061-33/2020-1.

2. Zadrugi KZ Trebnje in KZ Krka sta dne 2. 7. 2020 sklenili Pismo o nameri³ s katerim sta dogovorili združitev obeh zadrug in s tem vzpostavitev enotne zadruge, ki se bo izvedla s pripojitvijo zadruge KZ Krka k zadrugi KZ Trebnje. Združitev zadrug se izvede s pripojitvijo, pod pogojem, da bodo za to izpolnjeni finančni in drugi pogoji dogovorjeni s Pismom o nameri. Članom zadruge KZ Krka se zagotovi ustrezen delež v zadrugi KZ Trebnje. Z združitvijo preide vse premoženje ter pravice in obveznosti prevzete zadruge na prigrasitelja, ki kot univerzalni pravni naslednik vstopi v vsa pravna razmerja prevzete zadruge, naziv združene zadruge pa se spremeni v Kmetijska zadruga Trebnje – Krka z.o.o. s sedežem na naslovu prigrasitelja. Določila Pisma o nameri so zapis načelnega dogovora vodstev obeh v koncentraciji udeleženih zadrug, nameravane statusne spremembe obeh zadrug mora v Skladu z Zakonom o zadrugah⁴ (v nadaljevanju: ZZad) potrditi občni zbor teh dveh zadrug.
3. Ker gre v obravnavani koncentraciji za združitev, ki se bo izvedla s pripojitvijo ene zadruge k drugi, predmetna transakcija ne vključuje nakupne cene. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
4. Skladno z določili Zakona o upravnih taksah⁶ je bila plačana upravna taksa po tarifni številki 48 v znesku 2.000,00 EUR.
5. V skladu s prvim odstavkom 43. člena ZPOMK-1 morajo udeleženci koncentracije le-to prigrasiti pred začetkom njenega izvrševanja, vendar najpozneje v 30 dneh od sklenitve pogodbe ali objave javne ponudbe ali pridobitve kontrole, pri čemer začne rok za prigrasitev teči s prvim od teh dogodkov. Koncentracija se lahko prigrasi tudi pred nastopom katerega izmed dogodkov, ki jih zakon opredeljuje kot dogodek, s katerim začne teči rok za prigrasitev, pri čemer mora prigrasitelj navesti pričakovane datume pomembnejših dogodkov z zvezi z izvedbo nameravane koncentracije. V primeru obravnavane koncentracije v trenutku prigrasitve še ni nastopil noben izmed dogodkov, ki jih ZPOMK-1 opredeljuje kot dogodek, s katerim začne teči rok za prigrasitev koncentracije.
6. V koncentraciji udeležena podjetja morajo v skladu s prakso Agencije, ki je usklajena s prakso Evropske komisije, v primeru nameravane koncentracije izkazati tudi njihov namen glede kasnejše sklenitve pogodbe, objave javne ponudbe ali pridobitve kontrole (načelni dogovor, memorandum o dogovoru, pismo o nameri).⁷ V takšnih primerih morajo podjetja Agenciji izkazati dovolj konkreten načrt za izvedbo prigrasene nameravane koncentracije, z dobroverno namero (t. i. *good faith intention*), da bo kasneje sklenjena pogodba ali objavljena javna ponudba, katere posledica bo nastanek prigrasene koncentracije.⁸
7. Prigrasitelj v Pismu o nameri izraža resno namero, saj je iz predloženega postopkovnika z dne 19. 10. 2020 jasno razviden časovni in vsebinski pregled korakov za izvedbo pripojitve⁹, in sicer sta v mesecu oktobru leta 2020 vodstvi obeh zadrug izvajali reprogramiranje

³ Dokument št. 3061-33/2020-1, priloga.

⁴ Uradni list RS, št. 97/09 – uradno prečiščeno besedilo.

⁵ Zadrugi ristöno: zadruga lahko nameni preostanek letnega presežka čistega dobička po oblikovanju obveznih rezerv za svoje sklade in za deleže svojih članov v sorazmerju z njihovim poslovanjem z njo (zadrugi ristöno). Podrobnejša sodila za udeležbo članov v preostanku čistega dobička določi zadruga z zadrugi pravili (Slovenski računovodski standard 31 (2016) računovodske rešitve v zadrugah - Slovenski računovodski standardi (2016), Uradni list RS, št. 95/15, 74/16 – popr., 23/17, 57/18 in 81/18)

⁶ Uradni list RS, št. 106/10 – UPB, 14/15 – ZUUJFO, 84/15 – ZZelP-J, 32/16 in 30/18 – ZKZaš.

⁷ Uredba sveta (ES) št. 139/2004 z dne 20. januarja 2004 o nadzoru koncentracij podjetij (v nadaljevanju: Uredba ES o združitvah; Uradni list Evropske unije 08/ Zv. 3), odstavek 34.

⁸ Uredba ES o združitvah, člen 4, odstavek 1.

⁹ Dokument 3061-33/2020-1, priloga.

obveznosti zadruga KZ Krka, usklajevali organizacijsko shemo združene zadruga ter pripravljali nova združna pravila¹⁰, v mesecu decembru leta 2020 naj bi se izvedla občna zbora obeh zadrug z namenom sprejetja sklepa o izdaji soglasja k pripojitvi, ki mu bo sledila sklenitev pogodbe o pripojitvi, pri čemer naj bi se združitev izvedla na dan 31. 12. 2020 oziroma najkasneje na dan 1. 5. 2021.

8. Agencija na podlagi vseh posredovanih dokumentov in pojasnil šteje, da je priglasitelj v primeru nameravane koncentracije izkazal dobroverni namen prihodnje sklenitve pogodbe o pripojitvi zadruga KZ Krka k zadrugi KZ Trebnje, na podlagi česar bo Agencija začela s presojo skladnosti zadevne koncentracije s pravili konkurence.
9. Priglasitev mora vsebovati vse elemente, ki jih natančneje določa na podlagi šestega odstavka 43. člena ZPOmK-1 sprejeta Uredba o vsebini obrazca za priglasitev koncentracije podjetij.¹¹ Ker je bila priglasitev nepopolna, jo je priglasitelj na zahtevo Agencije¹² dne 10. 12. 2020¹³ in dne 13. 1. 2021¹⁴ dopolnil.
10. Priglasitelj je z dopolnitvijo Agencijo obvestil, da je v drugi polovici meseca novembra leta 2020 prišlo do prenosa dela zadruga KZ Krka skladno s tripartitno Pogodbo o nakupu poslovne stavbe in prevzemu posla št. 1/20 z dne 6. 10. 2020, sklenjene med zadrugo KMETIJSKA ZADRUGA METLIKA z.o.o., Cesta XV. brigade 2, 8330 Metlika (v nadaljevanju: KZ Metlika) kot kupcem in zadrugo KZ Krka oziroma zadrugo KZ Trebnje kot njeno univerzalno pravno naslednico kot prodajalcem.¹⁵ Preneseni del premoženja zadruga KZ Krka predstavlja dejavnost proizvodnje in prodaje mesa skupaj s sredstvi potrebnih za opravljanje te dejavnosti, dejavnost odkupa živih živali (v nadaljevanju: odkup živali) pa še naprej opravlja zadruga KZ Krka.
11. Nadalje iz dopolnitve izhaja, da je bila dne 10. 12. 2020 med zadrugama KZ Trebnje in KZ Krka sklenjena Pogodba o pripojitvi¹⁶.
12. Zdruga poslujejo pod določenimi načeli, ki jih ločijo od drugih pravnih oseb. Pravna oblika zadruga je posebna: registrirana zadruga. Podjetniško-pravno podlago za ustanovitev, vodenje in delovanje zadrug tvorijo združna pravila. Obe v koncentraciji udeleženi zadrugi sta organizirani kot zadrugi po ZZad, ki med drugim opredeljuje zadrugo kot organizacijo vnaprej nedoločenega števila članov, ki ima namen pospeševati gospodarske koristi in razvijati gospodarske ali družbene dejavnosti svojih članov ter temelji na prostovoljnem pristopu, svobodnem izstopu, enakopravnem sodelovanju in upravljanju članov.¹⁷ Člani zadruga so lahko v dvojni vlogi: sodelujejo pri poslovnih odločitvah, istočasno pa z zadrugo poslovno sodelujejo v smislu kupovanja blaga in koriščenja storitev.¹⁸ Upravljanje zadruga izhaja iz veljavnih pravnih norm Republike Slovenije, in sicer zadrugo upravljajo kmetje združniki, ki ob vstopu vplačajo članski delež. Najvišji organ zadruga je občni zbor,

¹⁰ V skladu s 5. točko ZZad so združna pravila obvezni sestavni del akta o ustanovitvi zadruga, ki med drugim urejajo tudi vodenje in upravljanje zadruga.

¹¹ Uradni list RS, št. 36/09 in 3/14.

¹² Dokumenti št. 3061-33/2020-4 z dne 2. 12. 2020 in dokument št. 3061-33/2020-9 z dne 7. 1. 2020.

¹³ Dokumenti št. 3061-33/2020-5.

¹⁴ Dokument št. 3061-33/2020-12 in dokument št. 3061-33/2020-13

¹⁵ Agencija je dne 9. 11. 2020 prejela priglasitev pridobitve kontrole zadruga KZ Metlika nad delom podjetja KZ Krka, katere postopek presoje skladnosti s pravili konkurence pred Agencijo v času izdaje te odločbe še ni zaključen in tudi ni predmet presoje zadevne koncentracije.

¹⁶ Dokumenti št. 3061-33/2020-13, priloga.

¹⁷ Združna zveza Slovenije. Dostopno na: <http://www.zzs.si/>. [14. 12. 2020].

¹⁸ Združna zveza Slovenije. Dostopno na: <http://www.zzs.si/>. [14. 12. 2020].

ki ga sestavljajo vsi člani zadružniki, upravljanje zadruga poteka preko upravnega in nadzornega odbora.

13. Zadruga KZ Trebnje je na dan 31. 12. 2019 imela 729 članov, od katerih ima vsak član vpisan en članski delež. V zadrugi KZ Trebnje se izvaja en redni letni občni zbor, seje upravnega odbora, na katerih se odloča v okviru pristojnosti določenih v ZZad, zadružnih pravilih zadruga KZ Trebnje in drugih internih aktih zadruga.¹⁹
14. Ustanovitelji, lastniki in upravljalci zadruga KZ Krka so njeni člani oziroma zadružniki. Na dan 31. 12. 2019 je imela zadruga KZ Krka 248 članov. Upravljanje zadruga poteka preko upravnega in nadzornega odbora. Na občnem zboru potrdijo predsednika zadruga in člane upravnega in nadzornega odbora. Dva člana nadzornega odbora in en član upravnega odbora so izvoljeni na podlagi Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju²⁰ (v nadaljevanju: ZSDU). Pravice in obveznosti članov so opredeljene v ZZad in zadružnih pravilih zadruga. Za zastopanje zadruga je pooblaščen direktor zadruga, ki ga imenuje upravni odbor.²¹
15. Priglasitelj navaja, da v koncentraciji udeleženi zadrugi nimata odvisnih ali gospodujočih podjetij v smislu opredelitve po ZPOmK-1²², imata le poslovne enote, kakor so le-te razvidne iz javnih evidenc, zato Agencija v nadaljevanju odločbe navaja »v koncentraciji udeleženi zadrugi«.
16. Zdruga so v večini splošne ali večnamenske nabavne in prodajne kmetijske zadruga, pa tudi specializirane, na primer gozdarske, sadjarske, mlekarske in druge zadruga. Zdruga so dejavne na različnih področjih, njihova temeljna dejavnost je usmerjena v odkup kmetijskih pridelkov kot so mleko, grozdje, krompir, klavno govedo, vrtnine, žita in hmelj, do prodaje kmetijskih proizvodov, predelanih ali nepredelanih, oskrbe kmetov z reprodukcijskim materialom za kmetijstvo, kot so gnojila, krmila, semenski material, sredstva za varstvo rastlin, ter prodaje kmetijske mehanizacije.²³
17. Po navedbah priglasitelja sta obe zadrugi dejavni na različnih področjih, od odkupa živali in kmetijskih pridelkov ter njihovo nadaljnjo predelavo do oskrbe kmetov z reprodukcijskim materialom. Obe zadrugi sta dejavni na območju občin regije jugovzhodna Slovenija, zadruga KZ Trebnje deluje bolj na severnem delu regije, zadruga KZ Krka pa južnem delu.
18. Zadruga KZ Trebnje izvaja odkup in prodajo živali za zakol, pretežno goveda, odkup in prodajo surovega kravjega mleka ter odkup in prodajo sveže zelenjave ter krompirja. V okviru trgovske dejavnosti je dejavna pri prodaji na drobno, in sicer ima 12 trgovin z živili in drugim blagom široke potrošnje ter pet mesnic, 11 kmetijsko-tehničnih trgovin, ki imajo v ponudbi kmetijski, gradbeni in repro material, en vrtni center s prodajo blaga povezanega z vrtnarjenjem, dve trgovini s tekstilom ter dve črpalki za dizel gorivo. Zadruga KZ Trebnje je dejavna še na področju gostinstva, saj ima sedem gostinskih lokalov (t.i. bifejev) in eno restavracijo, ter izvaja storitve žaganja in predelave lesa v svojem obratu žaga. V zadruga KZ Trebnje so včlanjeni kmetje z območja od občine Žužemberk preko občin Trebnje, Šentrupert, Mirna in Mokronog - Trebelno do dela občine Litija.²⁴

¹⁹ Dokument št. 3061-33/2020-1.

²⁰ Uradni list RS, št. 42/07 – uradno prečiščeno besedilo in 45/08.

²¹ Dokument št. 3061-33/2020-1.

²² Tretja in četrta točka 3. člena ZPOmK-1.

²³ Zadruga zveza Slovenije. Dostopno na: <http://www.zzs.si/>. [14. 12. 2020].

²⁴ Dokument št. 3061-33/2020-1.

19. Zadrugo KZ Krka sestavljajo ena zadružna enota, tri poslovne enote in organizacijska enota strokovne službe. Zadružno enoto predstavlja kmetijska dejavnost, ki med drugim vključuje programe mleko, odkup živine in rastlinska proizvodnja, v okviru katerih se izvaja odkup in prodaja teh pridelkov, ter program gozdarstvo, gre za prodajo posekanega lesa izključno iz svojih lastniških gozdov. Dejavnost trgovina je razdeljena na dve enoti, na enoto Agrotehnika z osmimi kmetijsko-tehničnimi trgovinami, v katero spadajo maloprodaja in veleprodaja blaga, gre za kmetijski, gradbeni in repro material, ter enoto Živila, ki obsega maloprodajo živilskega in drugega blaga široke potrošnje blaga s štirimi trgovinami ter eno restavracijo. Dejavnost mesne proizvodnje, ki se glede na proizvodni program deli na klavnico in predelavo mesa, je bila prodana zadrugi KZ Metlika²⁵. Zadruga KZ Krka deluje na območjih mestne občine Novo mesto ter občin Mirna Peč, Dolenjske Toplice, Škocjan, Šentjernej, Šmarješke Toplice, Straža in Črnomelj.²⁶
20. Združena zadruga se bo imenovala Kmetijska zadruga Trebnje – Krka z.o.o. in bo združevala približno 1000 članov oziroma ustanoviteljev in s tem prav toliko kmetijskih gospodarstev in bo delovala na območju dvanajstih občin regije jugovzhodna Slovenija.
21. Priglasitelj je podal gospodarsko utemeljitev koncentracije in pri tem navedel, [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] Kmetijski zadrugi udeleženi v koncentraciji prepoznavata številne sinergije, ki bi sledile iz njune združitve, kot so optimizacija stroškov, ki bi sledila iz naslova združitve skupnih služb (uprave in vodij, računovodstva in administracije); boljše storitve in podporo za svoje člane (kmete) v okviru enotne kmetijske zadruge; večji teritorialni doseg in trženjski potencial za svoje člane; boljše, večjo in konkurenčno ponudbo za končne kupce oziroma potrošnike; okrepitev pogajalske vloge na trgu v razmerju do vseh deležnikov (države, lokalnih skupnosti, regionalnih agencij, pogodbenih partnerjev in Zadružne zveze Slovenije) ter zmanjšanje stroškov financiranja s pridobitvijo ugodnejših pogojev financiranja poslovanja. Združena zadruga bo pomemben nosilec gospodarstva na območju na katerem sedaj delujeta zadrugi udeleženi v koncentraciji.

II. PODREJENOST ZPOmK-1

A Koncentracija

22. ZPOmK-1 v prvem odstavku 10. člena določa, da gre za koncentracijo podjetij pri trajnejših spremembah kontrole nad podjetjem, in sicer: (i) pri združitvi dveh ali več predhodno neodvisnih podjetij ali delov podjetij; (ii) kadar ena ali več fizičnih oseb, ki že obvladuje najmanj eno podjetje, ali kadar eno ali več podjetij z nakupom vrednostnih papirjev ali premoženja, s pogodbo ali kako drugače pridobi neposredno ali posredno kontrolo nad celoto ali deli enega ali več podjetij; ali (iii) kadar dve ali več neodvisnih podjetij ustanovi skupno podjetje, ki opravlja vse funkcije samostojnega podjetja z daljšim trajanjem.

²⁵ *Ibid.*

²⁶ Dokument št. 3061-33/2020-1.

23. Drugi odstavek 10. člena ZPOmK-1 določa, da kontrolo nad podjetjem ali njegovim delom pomenijo pravice, pogodbe ali druga sredstva, ki ločeno ali skupaj in ob upoštevanju okoliščin ali predpisov omogočajo izvajanje odločilnega vpliva nad tem podjetjem ali delom podjetja, in sicer zlasti (i) lastništvo ali pravice do uporabe celotnega ali dela premoženja podjetja ter (ii) pravice ali pogodbe, ki zagotavljajo odločilen vpliv na sestavo, glasovanje ali sklepe organov podjetja.
24. ZPOmK-1 ne opredeljuje same združitve podjetij, temveč navaja le, da gre za združitve dveh ali več predhodno neodvisnih podjetij. Agencije pojasnjuje, da pri tej obliki koncentracije eno ali več udeleženi podjetij izgubi ekonomsko in pravno samostojnost, torej preneha obstajati kot individualna ekonomska enota. Za združitev je značilno, da gre za prehod celotnega premoženja enega ali več podjetij, ki se materialno statusno preoblikuje, na drugo podjetje, ki to premoženje prevzame oziroma ko vse pravice in obveznosti enega ali več podjetij preidejo na drugo podjetje, zaradi česar prevzeto podjetje oziroma podjetja prenehajo obstajati, ne da bi bila likvidirana in njihovo premoženje razdeljeno med lastnike.²⁷
25. Združitve podjetij ureja Zakon o gospodarskih družbah²⁸, ki razlikuje med dvema načinoma združitve, in sicer gre za (i) pripojitev za katero je značilna udeležba enega ali več prevzetih podjetij ali delov podjetij in enega prevzemnega podjetja, slednje prevzame celotno premoženje enega ali več prevzetih podjetij, ali za (ii) spojitev, kjer gre za udeležbo dveh ali več prevzetih podjetij ali delov podjetja in enega novega podjetja na katerega preide premoženje vseh prevzetih podjetij. Temeljna značilnost obeh načinov združitve je, da eno ali več prej obstoječih neodvisnih podjetij zaradi združitve preneha obstajati kot samostojna gospodarska enota.
26. V obravnavanem primeru je koncentracija nastala dne 10. 12. 2020, ko sta zadrugi KZ Trebnje in KZ Krka sklenili Pogodbo o pripojitvi²⁹, na podlagi katere je prišlo do njune združitve, in sicer se je zadruga KZ Krka kot prevzeta zadruga pripojila k zadrugi KZ Trebnje kot prevzemni zadrugi. Z združitvijo je prešlo na prevzemno zadrugo vse premoženje ter pravice in obveznosti prevzete zadruge. Prevzemna zadruga kot univerzalni pravni naslednik vstopi v vsa pravna razmerja, katerih subjekt je bila prevzeta zadruga. Prevzeta zadruga s pripojitvijo preneha obstajati³⁰.
27. Priglasitelj je predložil tudi osnutek združnih pravil z dne 6. 10. 2020 iz katerih izhaja, da so organi združene zadruge občni zbor, upravni in nadzorni odbor ter direktor. Občni zbor sestavljajo vsi člani zadruge in veljavno odloča, če je navzočih in zastopanih več kot polovica združnikov, ter sprejema sklepe z večino glasov navzočih oziroma zastopanih združnikov, in odloča o zadevah določenih v ZZad. Upravni odbor ima 16 članov in predsednika, ki bo skladno s Pogodbo o pripojitvi sestavljen iz predstavnikov prevzemne zadruge ter predstavnikov prevzete zadruge v razmerju 2 : 1, njegove pristojnosti pa so med drugim tudi imenovanje in razrešitev direktorja. Člane upravnega odbora voli občni zbor, razen predstavnika zaposlenih, imenovanje katerega določa ZSDU. Upravljanje združene zadruge bo torej potekalo na način kot ga opredeljujeta ZZad in združna pravila in ki zagotavljata enakopravno sodelovanje in upravljanje članov zadruge.

²⁷ Repas, M., 2010. Konkurenčno pravo v teoriji in praksi: omejevalna ravnanja in nadzor koncentracij. Ljubljana. Uradni list Republike Slovenije; stran 312.

²⁸ Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS in 158/20 – ZIntPK-C.

²⁹ Dokument 3061-33/2020-5, priloga.

³⁰ Dokument 3061-33/2020-5, točka 2.

28. Takšna pridobitev kontrole nad podjetjem pomeni koncentracijo v smislu prve alineje prvega odstavka 10. člena ZPOmK-1, ki določa, da gre za koncentracijo pri združitvi dveh ali več predhodno neodvisnih podjetij ali delov podjetij. Podjetje, ki prevzema prej neodvisno podjetje ali več neodvisnih podjetij, pred tem ni imelo odločilnega vpliva na njegove oziroma njihove poslovne odločitve, s prevzemom lastništva ali pravice do uporabe celotnega ali dela njegovega oziroma njihovega premoženja pridobiva neposredno ali posredno kontrolo nad celoto ali deli enega ali več prej neodvisnih podjetij.
29. Nastanek koncentracije v smislu prvega odstavka 10. člena ZPOmK-1 pomeni tako imenovani pravni pogoj, ki je poleg izpolnjevanja ekonomskega pogoja, določenega v prvem odstavku 42. člena ZPOmK-1, nujni opredelilni element koncentracije. Če sta izpolnjena oba pogoja, nastane obveznost priglasitve in presoje po ZPOmK-1

B Preseganje pragov po 1. odstavku 42. člena ZPOmK-1

30. ZPOmK-1 v prvem odstavku 42. člena določa, v katerih primerih morajo udeleženci koncentracije le-to priglasiti Agenciji. Priglasitev je potrebna, če je skupni letni promet v transakciji udeleženih podjetij skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije presegele 35 mio EUR in če je letni promet prevzetega podjetja skupaj s podjetji v skupini presegele 1 mio EUR oziroma v primeru, kadar dve ali več neodvisnih podjetij ustanovi skupno podjetje, ki opravlja vse funkcije samostojnega podjetja z daljšim trajanjem, če je letni promet, vsaj dveh v koncentraciji udeleženih podjetij skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije, presegele 1 mio EUR.
31. Priglasitelj je skupaj s podjetji v skupini v letu 2019 na trgu Republike Slovenije ustvaril letni promet v višini 42.303.185,00 EUR³¹, prevzeta zadruga skupaj s podjetji v skupini pa letni promet v višini 15.460.658,00^{32,33}. Navedeno pomeni, da letni promet v koncentraciji udeleženih zadrug s povezanimi podjetji skupaj v letu 2019 na trgu Republike Slovenije presega pragove letnega prometa določenih v prvem odstavku 42. člena ZPOmK-1. Navedeno pomeni, da je presežen prag 35 mio EUR letnega prometa, določen v prvi alineji prvega odstavka 42. člena ZPOmK-1 ter hkrati prag 1 mio EUR letnega prometa prevzetega podjetja skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije, določen v drugi alineji prvega odstavka 42. člena ZPOmK-1.
32. Podrejenost koncentracije določbam ZPOmK-1 in s tem obveznost priglasitve Agenciji nastane, ko sta kumulativno izpolnjena oba pogoja – pravni in ekonomski. V primeru predmetne koncentracije sta izpolnjena oba pogoja, zaradi česar je zadevna koncentracija podrejena določbam ZPOmK-1.

³¹ AJPES. JOLP Javna objava letnih poročil. Dostopno na: <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=5142385000>. [18. 11. 2020]. Letno poročilo za leto 2019, stran 35.

³² AJPES. JOLP Javna objava letnih poročil. Dostopno na: <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=5151350000>. [18. 11. 2020]. Letno poročilo, 2019, stran 46 in 58.

³³ Letni promet je zmanjšan za znesek prihodkov iz dejavnosti proizvodnje in prodaje mesa, odtujitev katere je predmet postopka presoje pred Agencijo, ki v času izdaje te odločbe še ni zaključen. Zadevni promet se ne upošteva v skladu s 172. odstavkom Prečiščenega obvestila Komisije o pravni pristojnosti v okviru Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 o nadzoru koncentracij podjetij, Uradni list EU št. C 95 z dne 16. 4. 2008.

C Pristojnost Agencije

33. Na podlagi tretjega odstavka 21. člena Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 z dne 20. januarja 2004 o nadzoru koncentracij podjetij³⁴ (v nadaljevanju: Uredba ES o združitvah) nobena država članica ne sme uporabiti svojega nacionalnega prava o konkurenci za katero koli koncentracijo z razsežnostmi EU. Dolžnost Agencije³⁵ je torej, da za vsako koncentracijo preveri, ali le-ta nima razsežnosti EU.³⁶
34. Na podlagi drugega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah ima koncentracija podjetij razsežnost EU, kadar: (a) vsa udeležena podjetja na svetovnem trgu skupno ustvarijo več kakor 5.000 mio EUR skupnega prometa, in (b) skupni promet na trgu EU vsakega od vsaj dveh udeleženih podjetij presega 250 mio EUR, razen če vsako od udeleženih podjetij ustvari več kakor dve tretjini svojega skupnega prometa na trgu EU v eni in isti državi članici. Koncentracija, ki ne doseže pragov iz drugega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah, ima na podlagi tretjega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah razsežnost EU, če: (a) vsa udeležena podjetja na svetovnem trgu skupno ustvarijo več kakor 2.500 mio EUR skupnega prometa, (b) vsa udeležena podjetja v vsaki od vsaj treh držav članic skupno ustvarijo več kakor 100 mio EUR skupnega prometa, (c) vsako od vsaj dveh udeleženih podjetij v vsaki od vsaj treh držav članic za namen odstavka (b) ustvari več kakor 25 mio EUR skupnega prometa in (d) skupni promet na trgu EU vsakega od vsaj dveh udeleženih podjetij presega 100 mio EUR, razen če vsako od udeleženih podjetij ustvari več kakor dve tretjini svojega skupnega prometa na trgu EU v eni in isti državi članici.
35. Agencija ugotavlja, da priglašena koncentracija ne po merilih iz drugega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah in ne po merilih iz tretjega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah nima razsežnosti EU. Na podlagi pridobljenih podatkov Agencija ugotavlja, da sta v koncentraciji udeleženi zadrugi skupaj z drugimi podjetji v skupini na svetovnem trgu v poslovnem letu 2019 ustvarili za 62.718.523,00 EUR³⁷ letnega prometa, s čimer nista presegli 5.000 mio EUR (točka (a) drugega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah) oziroma 2.500 mio EUR (točka (a) tretjega odstavka 1. člena Uredbe o združitvi ES). Glede na to, da morajo biti pogoji izpolnjeni kumulativno, iz obrazloženega sledi, da zadevna koncentracija nima razsežnosti EU, niti po drugem odstavku 1. člena Uredbe ES o združitvah, niti po tretjem odstavku 1. člena Uredbe ES o združitvah, zato je izključna pristojnost za izvedbo presoje skladnosti zadevne koncentracije s pravili konkurence, na podlagi nacionalnega prava o konkurenci, na Agenciji.

³⁴ Uradni list EU, št. L 24 z dne 29.1.2004, str. 1–22.

³⁵ Dolžnost izhaja tako iz načela lojalnosti, ki je opredeljeno v tretjem odstavku 4. člena Pogodbe o EU (UL C 326, 26.10.2012), kot tudi iz 21. člena Uredbe ES o združitvah.

³⁶ Glej sodbo Sodišča EU z dne 14. julija 2006 v zadevi Endesa SA proti Komisiji, T-417/05, Zodl. 2006 str. II-2533, točki 99 in 100.

³⁷ AJPES. JOLP Javna objava letnih poročil. Dostopno na: <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=5142385000>. [18. 11. 2020]. Letno poročilo za leto 2019, stran 22. Dostopno na: <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=5151350000>. [18. 11. 2020]. Letno poročilo, 2019, stran 46.

III. SKLADNOST KONCENTRACIJE S PRAVILI KONKURENCE

A Upoštevni proizvodni oziroma storitveni trg

36. Upoštevni proizvodni oziroma storitveni trg je v skladu s sedmo točko 3. člena ZPOmK-1 definiran kot trg, ki praviloma vključuje vse tiste proizvode ali storitve, ki jih potrošnik ali uporabnik šteje za zamenljive ali nadomestljive glede na njihove lastnosti, ceno ali namen uporabe. Upoštevni proizvodni oziroma storitveni trg se lahko določi na podlagi zamenljivosti povpraševanja, zamenljivosti ponudbe, potencialne konkurence ter morebitnih ovir za vstop na trg.
37. Pri presoji koncentracije je Agencija najprej ugotavljala, ali prihaja do horizontalnega ali vertikalnega prekrivanja dejavnosti v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij ali delov podjetij na katerem od trgov, kjer le-ta nastopajo, ali do povezav, ki bi omejevale konkurenco na katerem od z njimi tesno povezanih trgov. Horizontalne koncentracije je mogoče opredeliti kot koncentracije, v katerih udeležena podjetja poslujejo na istih upoštevni storitvenih oziroma proizvodnih trgih, vertikalne koncentracije pa tiste, kjer so podjetja dejavna na različnih stopnjah oskrbovalne verige.
38. Agencija iz podatkov priglasitve in javno dostopnih podatkov^{38,39} ugotavlja, da bo po izvedeni združitvi zadrug prišlo do horizontalnih prekrivanj pri naslednjih njenih dejavnostih, in sicer pri: (i) kmetijski dejavnosti, ki vključuje odkup in prodajo živali za zakol, natančneje goveda, odkup in prodaja surovega kravjega mleka ter odkup in prodaja sveže zelenjave in krompirja; (ii) trgovski dejavnost, ki vključuje maloprodajo v nespecializiranih trgovinah pretežno z živili in drugim blagom široke potrošnje ter maloprodajo v neživilskih trgovinah, gre za specializirane trgovine, ki imajo v ponudbi kmetijski, gradbeni in repro-material; in (iii) gostinski dejavnosti, ki vključuje dejavnost restavracij in lokalov s pijačo.
39. Prihodki, ki jih zadrugi ustvarita z gostinsko dejavnostjo so v njenih celotnih prihodkih od prodaje proizvodov in storitev zanemarljivi, po podatkih priglasitelja pri obeh v koncentraciji udeleženih zadrugah manj kot 2 %. Agencija trga gostinskih storitev za namen presoje zadevne koncentracije ni dokončno opredelila in tudi ni presojala njenih učinkov na možnem opredeljenem upoštevni trgu gostinskih storitev, saj se dejavnost gostinstva pri obeh zadrugah izvaja kot pomožna dejavnost z zanemarljivim deležem v celotnih prihodkih od prodaje. Združena zadruga bo po izvedeni koncentraciji, kot izhaja iz podatkov priglasitelja, imela en gostinski obrat več. Glede na navedeno Agencija meni, da združitev zadrug ne bo bistveno spremenila strukturo na možnem upoštevni trgu gostinskih storitev, saj gre za trg na katerem je po ocenah Agencije prisotno večje število ponudnikov, tako na lokalnem kot širšem regionalnem območju.
40. Glede na dejavnosti, pri katerih bo z zadevno koncentracijo prihajalo do horizontalnih prekrivanj in ki bi lahko vodila do protikonkrenčnih učinkov je Agencija za namen ugotavljanja le-teh opredelila upoštevna storitvena trga, in sicer (i) trg odkupa in prodaje živali za zakol oziroma kmetijskih pridelkov, ki ga je mogoče deliti ožje po vrstah živali oziroma vrstah pridelkov, ter (ii) ter trg prodaje na drobno, ki ga se ga nadalje lahko deli glede na vrsto prodajaln, nespecializirane in specializirane, ter na vrsto prodajanih izdelkov. Podobno je upoštevne storitvene trge določil tudi priglasitelj, a se vsebinsko do njih ni opredeljeval.

³⁸ KZ Krka. Dostopno na <https://www.kz-krka.si/>. KZ TREBNJE. Dostopno na: <https://kz-trebnje.si/>. [18. 11. 2020].

³⁹ AJPES. JOLP. Dostopno na: <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=5142385000> in <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=5151350000>. [18. 11. 2020].

41. Agencija ugotavlja, da se živali in kmetijski pridelki odkupujejo neposredno od pridelovalcev, kmetov oziroma od podjetij, ki se ukvarjajo s kmetijsko pridelavo, bodisi za namen predelave ali nadaljnje prodaje. V dosedANJI praksi Agencije⁴⁰ je ta ugotavljala, da so kupci na tem trgu v glavnem velika podjetja iz živilsko predelovalne industrije ali pa preprodajalci oziroma veleprodajalci in velike trgovske verige ter tudi kmetijske zadruga, slednje na tem trgu nastopajo kot proizvajalci, pridelovalci ali pa organizatorji odkupa. Zadruga tako delujejo na različnih upoštevniH proizvodno/storitveniH trgih in tudi na različniH ravneh oskrbovalne verige. Agencija meni, da je na splošno trg odkupa in prodaje živali in kmetijskiH pridelkov v veliki meri odvisen od splošnega stanja v kmetijstvu, na katerega vplivajo tudi ukrepi države, ter da se zadruga na tem trgu srečujejo z močno konkurenco posamezniH kmetijskiH proizvajalcev ali pridelovalcev ter drugiH prodajalcev.
42. Agencija za trg odkupa in prodaje živali in kmetijskiH pridelkov ugotavlja, da ta obsega odkup vseh vrst živali in raznovrstniH kmetijskiH pridelkov in bi ga bilo mogoče deliti ožje, na primer na trg odkupa in prodaje goveda ločeno od odkupa in prodaje prašičev ali drobnice, nadalje ločeno na trg odkupa in prodaje surovega kravjega mleka ter ločeno na trge odkupa in prodaje pšenice, zelenjave, sadja itd.
43. Glede na že predstavljeno vlogo kmetijskiH zadrug, te odkupujejo živali in kmetijske pridelke od pridelovalcev, v večini kmetov, lahko jih pridelujejo tudi same, v manjšiH količinah in jih nadalje v večjiH količinah prodajajo predvsem podjetjem živilskopredelovalne industrije in večjiH trgovskiH verigam. Zadruga udeležen v koncentraciji po podatkih priglasiTelj približno [redacted] svojih prihodkov iz rednega poslovanja ustvarita s prodajo živali in kmetijskiH pridelkov, zadruga KZ Trebnje največ s prodajo goveda in surovega kravjega mleka, zadruga KZ Krka pa s prodajo surovega kravjega mleka, obe zadruga pa najmanj s prodajo zelenjave in krompirja, zadruga KZ Krka pa tudi s prodajo goveda, saj je del odkupa šlo v zakol v njeno klavnico.⁴¹
- Trg odkupa in prodaje goveda za zakol
44. Zadruga KZ Krka v večini odkupuje govedo, in sicer bike, telice, krave in teleta, izjemoma tudi kakšnega jagenjčka ali prašiča, za namen nadaljnje prodaje v zakol oziroma za zakol v lastni klavnici do njene odprodaje, in sicer več kot [redacted] odkupljenega goveda. Zadruga KZ Krka se z izvozom živali ne ukvarja. Da zadruga v večini odkupuje govedo, gre za poslovno odločitev zadruga, ki jo oblikuje glede na trenutno ponudbo živine na trgu.⁴²
45. Zadruga KZ Trebnje kupuje živali za potrebe slovenskiH klavnic in klavnic v tujini, sama zakola ne izvaja. Živali se prodaja vsem slovenskiH klavnicah neposredno, v tujino prodaja končnemu kupcu bodisi neposredno ali preko posrednika, in sicer so njeni kupci iz Avstrije, Italije in Hrvaške, ima pa tudi kupca v Libanonu. [redacted] Zadruga KZ Trebnje odkupuje bike, telice, krave, teleta, izjemoma tudi kakšnega jagenjčka ali prašiča, gre za poslovno odločitev zadruga, ki je posledica glede na trenutno ponudbo živali na trgu.⁴³
46. Nadalje priglasiTelj pojasnjuje, da obe zadruga, odkupujeta živino na območju delovanja svojih zadrug od kmetov članov zadruga in tudi drugiH kmetov, zadruga KZ Trebnje tudi na preostalem območju Republike Slovenje. Z živaljo, ki je last kmeta, on sam razpolaga in jo

⁴⁰ Odločba Agencije št. 3071-69/2002 v zadevi KZ Krka / KZ Črnomelj z dne 20. 9. 2002, točka 15.

⁴¹ Dokument št. 3061-33/2020-13.

⁴² Dokument št. 3061-33/2020-5 in dokument št. 3061-33/2020-13.

⁴³ Dokument št. 3061-33/2020-5.

lahko proda komurkoli, ni nujno, da zadrugi katere član je, saj je konkurentov pri odkupu živali veliko in kmet se sam odloča na osnovi ponujene cene. Po Zakonu o kmetijstvu⁴⁴ mora zadruga z vsakim kmetom skleniti pogodbo, če želi od njega kupiti živali, in ni pravnega akta, s katerim bi kmeta vezal, da mora živino prodati določeni zadrugi. Izjema je kooperacijsko pitanje živali, kjer kmet opravlja storitev pitanja, žival pa je last zadruga in jo mora prodati zadrugi, razmerje pa je urejeno s kooperacijsko pogodbo.

47. Po podatkih, ki jih je posredoval priglasitelj obe v koncentraciji udeleženi zadrugi živali lahko odkupujeta od katerihkoli rejcev živali, večinoma pa odkup vršita od svojih članov, struktura nakupov je razpršena med več rejcev živali, saj se je delež petih največjih rejcev od katerih je zadruga KZ Krka v obdobju zadnjih treh let odkupila govedo gibal med [REDACTED] za zadrugo KZ Trebnje je ta delež še nižji, in sicer je znašal v vseh treh letih slabih [REDACTED] %.
48. Glede na prakso Evropske komisije⁴⁵ in dejavnosti v koncentraciji udeleženih zadrug je Agencija za namen presoje zadevne koncentracije trg odkupa in prodaje goveda za zakol obravnava kot svoj upoštevni storitveni trg ločeno od trga odkupa drugih vrst živali za zakol in ga dokončno ne bo opredelila, saj zadevna združitve zadrug ne izkazuje suma glede skladnosti koncentracije s pravili konkurence.

Trg odkupa in prodaje surovega kravjega mleka

49. Zadruga KZ Trebnje odkupuje surovo kravje mleko od pogodbenih pridelovalcev. Z vsemi kmeti je sklenjena pogodba o odkupu mleka, ki jo določa Uredba o izvajanju uredbe (EU) o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov glede pogodbenih razmerij v sektorju mleka⁴⁶. [REDACTED]. Zadruga KZ Trebnje se lahko odloči, da zamenja kupca mleka in proda mleko drugi mlekarni z odpovednim rokom 6 mesecev. V letu 2019 je zadruga KZ Trebnje od petih največjih pridelovalcev mleka odkupila približno [REDACTED] % celotnega odkupljenega mleka enako velja za predhodno leto, torej je odjem mleka razpršen med več pridelovalcev.⁴⁷
50. Zadruga KZ Krka odkupuje surovo kravje mleko od pogodbenih pridelovalcev, s katerim ima sklenjeno pogodba o odkupu mleka, delež odkupa od petih največjih pridelovalcev v obdobju zadnjih treh let predstavlja [REDACTED] celotnega odkupa, kar kaže na razdrobljenost dobaviteljev mleka. [REDACTED]. Zadruga KZ Krka se lahko odloči, da zamenja kupca mleka in proda mleko drugi mlekarni z odpovednim rokom 6 mesecev.⁴⁸
51. Glede na navedeno sta obe v koncentraciji udeleženi zadrugi dejavni na trgu odkupa surovega kravjega mleka z namenom nadaljnje prodaje in se ne ukvarjata z njegovo predelavo. Obe zadrugi organizirata odkup surovega kravjega mleka od številnih pridelovalcev in ga nadalje prodajata, pretežno podjetjem živilsko predelovalne industrije, ki ga predelujejo v različne mlečne izdelke. Priglasitelj pojasnjuje, da sta pireja in odkup mleka na območju Republike Slovenije sicer stabilna, da male kmetije zapirajo hleve za mlečno

⁴⁴ Uradni list RS, št. 45/08 s spremembami in dopolnitvami, »ZKme-1«.

⁴⁵ Odločbe Evropske komisije št. IV/M.1313 – Danish Crown / Vestjyske Slagterier z dne 9. 3. 1999, točka 20 in 21. št. COMP/M.3337 - BEST AGRIFUND / NORDFLEISCH z dne 19. 3. 2004, točka 8 in št. M.8481 - ABP FOOD GROUP / FANE VALLEY / LINDEN FOODS z dne 29. 9. 2017, točka 14-22.

⁴⁶ Uradni list RS, št. 81/14.

⁴⁷ Dokument št. 3061-33/2020-5 in št. 3061-33/2020-13.

⁴⁸ Dokument št. 3061-33/2020-5 in št. 3061-33/2020-13.

proizvodnjo, njihove količine pa nadomestijo veliki rejci, ki večajo število krav in posledično prirejo mleka na svojih kmetijah.

52. Agencija je v svoji dosedanji praksi⁴⁹ za trg mleka ugotavljala, da ta obsega trg odkupa surovega mleka za namen njegove nadaljnje prodaje. Evropske komisija je ugotavljala, da je potrebno razlikovati med surovim kravjim mlekom in surovim ovčjim mlekom ter drugimi vrstami mleka⁵⁰. Zadrugi udeleženi v koncentraciji odkupujeta zgolj surovo kravje mleko, zato je za namene presoje zadevne koncentracije pomemben samo trg surovega kravjega mleka. Agencija je v preteklosti⁵¹ za trg odkupa in prodaje surovega kravjega mleka ugotavljala odsotnosti ovir za odkup in prodajo mleka na tujih trgih, obstoječo in potencialno konkurenco, možnost izbire, ki jo imajo pridelovalci surovega kravjega mleka za njegovo prodajo ali predelavo v mlečne izdelke, ter ocenjuje, da v času do danes na tem trgu ni prišlo do bistvenih sprememb, ki bi bistveno spremenile stanje na tem trgu, zato lahko pri opredelitvi trga prodaje mleka sledi svoji dosedanji praksi.
53. Agencija bo za namen presoje zadevne koncentracije kot upoštevni storitveni trg določila trg odkupa in prodaje surovega kravjega mleka, na katerem bo preverila položaj združene zadruga in ga dokončno ne bo opredelila, saj zadevna združitev zadrug ne izkazuje suma glede skladnosti koncentracije s pravili konkurence.

Trg odkupa in prodaje sveže zelenjave in krompirja

54. Zadruga KZ Trebnje od kmetov, njenih članov in tudi drugih, odkupuje tudi različne vrste zelenjave in krompir. V letu 2019 je priglasitelj odkupili 50,5 ton krompirja in samo 1.277 kg zelenjave v vrednosti [redacted] za krompir in [redacted] za zelenjavo. S prodajo zelenjave in krompirja je priglasitelj v zadnjih treh letih ustvaril približno [redacted] prihodkov letno oziroma v letu 2019 celo pol manj. Glede na mejne vrednosti prihodkov v celotnih prihodkih od prodaje ta dejavnost predstavlja relativno nepomemben del poslovanja priglasitelja. Večji del zelenjave in nekaj več kot polovico krompirja zadruga prodaja v svojih živilskih trgovinah in porabi pri lastni gostinski dejavnosti, preostali krompir v večini prodaja dvema podjetjema z dejavnostjo prodaje svežega sadja in zelenjave.⁵²
55. Tudi zadruga KZ Krka odkupuje zelenjavo in krompir od kmetov članov in drugih. Zadruga s kmeti sklene pogodbo o predvideni pridelavi, ki izhaja iz seznama kultur, ki jih kmet seje, o količini pridelka in prodaji. Kot navaja priglasitelj so pogodbene količine okvirne, saj je pogodba sklenjena spomladi preden se zelenjava posadi in je proizvodnja odvisna od vremenskih razmer in ustreznega znanja pridelovalca. Kmet lahko zelenjavo prodaja tudi drugim kupcem in ni ekskluzivno vezan na samo zadrugo. V obdobju zadnjih teh let je zadruga KZ Krka med [redacted] in krompirja odkupila od petih največjih pridelovalcev, katerih struktura se po letih nekoliko razlikuje.⁵³
56. Agencija je preverila prakso Evropske komisije⁵⁴, v kateri je ta ugotavljala, da je v sektorju pridelave in prodaje svežega sadja in sveže zelenjave mogoče razlikovati med dvema ravnema dobavne verige, in sicer raven pridelave in uvoza na eni strani ter raven prodaje na debelo oziroma veleprodaje na drugi strani. Ponudniki svežega sadja in sveže zelenjave so

⁴⁹ Odločba Agencije št. 306-104/2012-62 v zadevi Lactalis / Ljubljanske mlekarne z dne 20.2.2013, točka 20-22.

⁵⁰ Odločba Evropske komisije št. COMP/M.5046 – Friesland Foods / Campina z dne 17. 12. 2008.

⁵¹ Odločba Agencije št. 306-104/2012-62 v zadevi Lactalis / Ljubljanske mlekarne z dne 20.2.2013, točka 36.

⁵² Dokument št. 3061-33/2020-1 in št. 3061-33/2020-5.

⁵³ Dokument št. 3061-33/2020-1 in št. 3061-33/2020-5.

⁵⁴ Odločbi Evropske komisije št. COMP/M.4216 CVC / De Weide Blik / Bocchi z dne 30. 5. 2006, točka 13 – 20, in št. COMP/M.5201 - TOTAL PRODUCE /HALUCO/JV z dne 11. 8. 2008, točka 15 in 16.

pridelovalci in uvozniki, slednji pridelke dobavljajo z vsega sveta, oboji jih nadalje prodajajo velikim trgovcem na debelo, ti pa nadalje manjšim preprodajalcem, trgovcem na drobno, podjetjem v živilsko predelovalni industriji ter podjetjem v gostinski dejavnosti. Nadalje je Evropska komisija ločeno obravnavala veleprodajni trg sveže zelenjave od trga veleprodaje svežega sadja, so pa nekateri drugi nacionalni organi varstva konkurence držav članic veleprodajo svežega sadja in sveže zelenjave šteli za enotni trg, kar je odvisno od specifičnih okoliščin posameznega primera.⁵⁵

57. Ker sta obe v koncentraciji udeleženi zadrugi dejavni pri odkupu in nadaljnji prodaji sveže zelenjave in krompirja, bo Agencija za namen presoje zadevne koncentracije preverila stanje za celotni trg odkupa in prodaje sveže zelenjave in krompirja ter ne bo ločevala na proizvodnjo in uvoz na eni strani ter veleprodajo na drugi strani. Agencija ne bo dokončno opredelila upoštevnega trga, saj zadevna koncentracija ne izkazuje suma o skladnosti s pravili konkurence.

Trg prodaje izdelkov za vsakdanjo rabo na drobno

58. Agencija je v skladu s svojo dosedanjo prakso⁵⁶ opredelila trg prodaje izdelkov za vsakdanjo rabo na drobno kot trgovino na drobno z izdelki za vsakdanjo rabo, pri čemer pojem »izdelki za vsakdanjo rabo« označuje živila, pijače, tobačne proizvode in nekatere neživilske impulzne proizvode, kot npr. izdelke za pranje, čiščenje, higieno, kozmetiko ipd., torej košarico izdelkov, ki jo ponujajo trgovine tipa hipermarket, supermarket ter druge trgovine (diskontne trgovine in drugi moderni distribucijski kanali), ki potrošniku omogočajo, da kupi vse gospodinjske potrebščine na enem mestu. Na tem upoštevem trgu ne nastopajo specializirane prodajalne (pekarnice, mesnice itd.), kioski ali prodajalne na bencinskih črpalkah, saj ne predstavljajo neposredne konkurence prodajnim mestom, ki prodajajo celotno košarico izdelkov za vsakdanjo rabo. Storitve specializiranih prodajaln so komplementarne prodajnim mestom, kjer je možno kupiti celotno košarico izdelkov za vsakdanjo rabo, zato niso del upoštevnega trga prodaje izdelkov za vsakdanjo rabo na drobno. Agencija je tudi ugotavljala, da ker potrošniki še vedno večinoma kupujejo celotno košarico izdelkov za vsakdanjo rabo na enem prodajnem mestu, pri čemer v povprečju nakupujejo pri štirih do petih različnih trgovcih na mesec, nadaljnje drobljenje zadevnega upoštevnega trga po posameznih proizvodih oziroma storitvah ni potrebno.
59. Zadevni trg na celotnem območju Republike Slovenije obvladujejo veliki trgovski sistemi, kot so Mercator, Spar, Lidl in Hofer, zadruga pa so v glavnem manjši trgovci. Agencija sicer trga prodaje izdelkov za vsakdanjo rabo na drobno ni nadalje ločevala na prodajo v manjših prodajalnah od prodaje v prodajalnah tipa hipermarket, supermarket in drugih večjih prodajalnah, kjer potrošniki opravljajo večje nakupe. Glede na to, da so zadruga v glavnem manjši trgovci, bi ga lahko opredelil tudi kot ožji upoštevni trg prodaje izdelkov za vsakdanjo rabo v manjših prodajalnah, vendar je Agencija ocenila, da tudi ob ožji opredelitvi zadevnega upoštevnega trga ne obstaja sum glede skladnosti koncentracije s pravili konkurence, zato ni dokončno določila upoštevne storitvenih trgov prodaje na drobno.

⁵⁵ Velika Britanija, odločba št. ME/6490/14 z dne 16. 2. 2015, Danska št. MEDS-12/17505 z dne 8. 3. 2013.

⁵⁶ Odločba Agencije št 306-64/2013-73 v zadevi Agrokor / Mercator z dne 22. 11. 2013, točke 24-28.

Trg prodaje na drobno v trgovinah s kmetijsko-tehničnim blagom

60. Agencija ugotavlja, da so na območju Republike Slovenije dejavna podjetja s prodajo na drobno v specializiranih prodajalnah, ki so označujejo kot tehnične trgovine in v katerih se prodaja izdelke več različnih blagovnih skupin ali samo nekatere od njih, in sicer gre za širok izbor izdelkov ali skupin izdelkov, kot so z železnina in orodje, električne naprave, gradbeni mizarski, in elektro-materiali, kmetijska oprema in stroji, izdelki za vrt ter tudi gospodinjskimi aparati in raznovrstni izdelki za dom. Vse te skupine izdelkov se lahko prodajajo preko velikih trgovskih centrov namenjenih za prodajo prej navedenih blagovnih skupin, kot so na primer na območju Republike Slovenije »Merkur«, »Obi« in »Baumax«, preko posebnih oddelkov v velikih prodajnih centrih ali pa v manjših specializiranih trgovinah, kot so na primer zadruga.
61. Obe zadrugi udeleženi v koncentraciji v okviru dejavnosti trgovina na drobno v specializiranih prodajalnah prodajata izdelke več različnih blagovnih skupin kot so kmetijski repro-material, krmila in mineralno vitaminski dodatki, razni kmetijski in gradbeni stroji ter njihove rezervne dele, razni kmetijski in gradbeni material ter oprema, mali gospodinjski aparati in bela tehnika, oprema za kletarjenje ter drugo, kot sta železnina in orodje.^{57,58}
62. Agencija meni, da se podjetja, ki se ukvarjajo s prodajo na drobno v specializiranih prodajalnih, v katerem ponujajo več različnih blagovnih skupin, od tehničnih, gradbenih in kmetijskih ter drugih izdelkov ali blaga oziroma samo nekatere, lahko uvrsti na enotni upoštevni storitveni trg, a dokončne odločitve o tem ni sprejela, saj zadevna koncentracije ne izkazuje sumov neskladnosti s pravili konkurence. Podobno je upoštevni storitveni trg, možnost opredelitve katerega navaja Agencija, opredelila tudi Evropske komisija⁵⁹, ki je kot upoštevni storitveni trg opredelila maloprodajni trg izdelkov »naredi si sam«.

B Upoštevni geografski trg

63. Upoštevni geografski trg je v skladu z osmo točko 3. člena ZPOmK-1 definiran kot trg, ki praviloma vključuje območje, na katerem si konkurenti na upoštevnom proizvodnem oziroma storitvenem trgu medsebojno konkurirajo pri prodaji ali nakupu proizvodov ali storitev, na katerem so pogoji konkurence dovolj homogeni in ki ga je mogoče razlikovati od sosednjih območij, ker so pogoji konkurence na njih občutno drugačni. Dejavniki, ki so ključni pri presoji upoštevnege geografskega trga, so različne pravne zahteve, standardi, davčna bremena, transportni stroški, cenovne razlike med različnimi deli trga, tržne navade ipd.
64. Kot geografski obseg za vse upoštevne storitvene trge, ki ji je opredelil priglasiatelj, je sicer določil ozemlje Republike Slovenije, pri čemer je navedel, da bi za dejavnost maloprodaje v živilskih in neživilskih trgovinah kot upoštevni geografski trg lahko opredelili tudi ožje od nacionalnega, to je regionalno, ne pa tudi lokalno.
65. Priglasiatelj pojasnjuje, da je upoštevni geografski trg v primeru storitve odkupa in prodaje živali vsekakor opredeljen kot nacionalni trg. Odkup in prodaja živali se namreč vrši na celotnem ozemlju Republike Slovenije [redacted]. Enako bi lahko veljalo za upoštevna storitvena trga odkupa in prodaje mleka ter zelenjave s krompirjem, saj tako zadrugi udeleženi v koncentraciji kot večina njunih konkurentov na omenjenih upoštevnih storitvenih trgih namreč delujejo na celotnem ozemlju

⁵⁷ Dokument št. 3061-33/2020-1.KZ Trebnje. Dostopno na: <https://kz-trebnje.si/o-nas/>. [15. 12. 2020]

⁵⁸ Dostopno na: <https://kz-trebnje.si/o-nas/>. [15. 12. 2020]

⁵⁹ Odločba Evropske komisije – COMP/M.2804 - Vendex KBB / Brico Belgium z dne 18.6.2002, točka 7 -10.

Republike Slovenije. Priglasitelj posledično ocenjuje, da je upoštevni geografski trg za vse kmetijske dejavnosti opredeljen nacionalno.

66. Iz prakse Evropske komisije izhaja, da se v primeru storitev trgovine na drobno, predvsem prodaja blaga za vsakdanjo rabo, ta lahko vrši na geografskem območju, ki je ožji od nacionalnega, saj je v tem primeru za določitev obsega geografskega upoštevnega trga ključna pot, ki jo je potrošnik pripravljen opraviti ob majhnem (5-10 %) vendar stalnem povečanju relativnih cen obravnavanih proizvodov na obravnavanem območju, da bi prešel k ponudniku z drugih območij. Iz ustaljene prakse Evropske komisije izhaja, da je z vidika povpraševanja pri opredelitvi geografskega trga prodaje izdelkov na drobno, velja predvsem za živila in blago široke potrošnje, treba vključiti prodajalne, ki so v dosegu 10 do 30 minut vožnje z avtomobilom⁶⁰. Iz navedene prakse sicer izhaja da je trg opredeljen regionalno, vendar je vprašanje dejanskega obsega upoštevnega geografskega trga odvisno predvsem od specifičnih okoliščin vsakega posameznega primera.⁶¹
67. Priglasitelj izpostavlja, da gre v primeru zadrug, ki se združujeta, za maloprodajo v nespecializiranih prodajalnah pretežno z živila ter za maloprodajo v specializiranih prodajalnah z neživilskim blagom, v katerih se v pretežnem delu prodajajo kmetijsko-tehnični izdelki, s katerima sta zadrugi udeleženi v koncentraciji dejavni le na določenem območju Republike Slovenije
68. Priglasitelj navaja, da so na trgu prodaje na drobno z izdelki za vsakdanjo rabo na območju na katerem so trgovine zadrug KZ Trebnje in KZ Krka, gre za regijo jugovzhodna Slovenije, prisotni tudi drugi prodajalci, in sicer vsi večji trgovci, kot so »Spar«, »TUŠ«, »Mercator«, »Hofer« ter »Lidl«. Nadalje navaja, da so prebivalci iz manjših krajev kjer imata zadrugi trgovine dnevni migranti, ki se na delo vozijo v večja mesta kot so Novo Mesto, Ljubljana, Ivančna Gorica, Trebnje, Črnomelj, Krško in Sevnica, da nakupujejo tudi na poti na in z dela in ne samo v lokalnih trgovinah v kraju bivališča, kar dokazujejo tudi prihodki od prodaje trgovine zadruga KZ Trebnje v Trebnjem, ki je v času prepovedi prehajanja občinskih mej zaradi takrat razglašene epidemije virusa COVID-19 le-te povečala. Poleg tega na območju dejavnosti obeh zadrug poteka del avtoceste na relaciji Ljubljana-Novo Mesto-Obrežje, kar omogoča dobro povezavo s kraji v katerih so trgovine konkurentov, zato priglasitelj meni, da se v zadevni koncentraciji trgu prodaje na drobno z izdelki za vsakdanjo rabo opredeli kvečjemu regionalno, in sicer kot območje dveh regij, del osrednjeslovenske in jugovzhodne Slovenije.
69. Tudi za določitev geografskega obsega v primeru trga prodaje na drobno v trgovinah s kmetijsko-tehničnim blagom, priglasitelj navaja enake argumente kot za trg prodaje na drobno z izdelki za vsakdanjo rabo, in sicer dnevne migracije prebivalcev, dobre cestne povezave ter prisotnost večjega števila konkurentov na območju delovanja obeh zadrug,
70. Na podlagi navedenega Agencija zaključuje, da se trg prodaje na drobno z izdelki za vsakdanjo rabo in trg prodaje na drobno v trgovinah s kmetijsko-tehničnim blagom lahko opredelita ožje, in sicer regionalno, med tem ko se trg odkupa in prodaje goveda za zakol in trg odkupa in prodaje surovega kravjega mleka po obsegu opredelita kot nacionalni trg, prvi lahko celo širše, in sicer kot območje Evropske unije. Ker zadevna koncentracije ne

⁶⁰ Odločba Evropske komisije št COMP/M.6847 – Triton/Suomen Lähikauppa z dne 22. 2. 2013, točka 14 in 15, in št. COMP/M.6506 – Groupe Aucha/Magyar Hipermarket z dne 18. 4. 2012, točka 13 in 14.

⁶¹ Odločba Evropske komisije comp/M.5677 št. Schuitema / Super de Boer Assets, z dne 25. 1. 2010, točka. 22.

vzbuja pomislekov o skladnosti s pravili konkurence, Agencija dokončno geografskega obsega obravnavanih upoštevni storitvenih ni opredelila.

C Presoja koncentracije

71. V skladu z 11. členom ZPOmK-1 so prepovedane koncentracije, ki bistveno omejujejo učinkovito konkurenco na ozemlju Republike Slovenije ali njegovem znatnem delu, zlasti kot posledica ustvarjanja ali krepitve prevladujočega položaja. Agencija presoja koncentracije zlasti glede na tržni položaj v koncentraciji udeleženih ter z njimi povezanih podjetij, njihovo možnost za financiranje, strukturo trga, izbiro, ki jo imajo na voljo dobavitelji in uporabniki, ter njihov dostop do virov ponudbe oziroma do samega trga, obstoj morebitnih pravnih ali dejanskih vstopnih ovir, gibanje ponudbe in povpraševanja na upoštevni trgih, koristi vmesnih in končnih uporabnikov ter glede na tehnični in gospodarski razvoj pod pogojem, da je v korist potrošnikom in ne ovira konkurence.
72. Za prikaz tržnega položaja v koncentraciji udeleženih zadrug na posameznem opredeljenem upoštevni storitvenem trgu je Agencija za določitev njihovega obsega uporabila javno dostopne podatke Statističnega urada Republike Slovenije⁶² (v nadaljevanju: Statistični urad RS), za katere Agencija ocenjuje, da so primerni za prikaz dejanskega stanja na teh trgih. Tudi priglasitelj je ocene tržnih deležev zadrug udeleženih v koncentraciji izračunal na podlagi podatkov iz prej navedenega vira.
73. Ker so podatki Statističnega urada RS povezani s kmetijskimi pridelki v večini prikazani količinsko, je Agencija pri presoji uporabila le te podatke, saj ocenjuje, da ti omogočajo dovolj dobro osnovo za izračun obsega opredeljenih upoštevni storitvenih trgov ter zadostujejo za izračun tržnega položaja v koncentraciji udeleženih zadrug na trgih na katerih bo Agencija presojala učinke zadevne koncentracije na konkurenco.

Trg odkupa in prodaje goveda za zakol

74. Priglasitelj je za odkup goveda ocenil, da ta letno v Republiki Sloveniji obsega okoli 150.000 glav goveda, za izračun ocene obsega trga odkupa in prodaje goveda za zakol je uporabil podatke o zakolu goveda v Republiki Sloveniji, ki pa ne vključujejo odkupa vseh kategorij klavnega goveda⁶³. Agencija je pripravila svoj izračun za obseg zadevnega upoštevni trga, in sicer je obseg trga odkupa in prodaje goveda za zakol na območju Republike Slovenije izračunala iz podatkov o številu goveda na začetku in koncu določenega leta, upoštevajoč prirejo in pogin ter izvoz in uvoz goveda v tem določenem letu⁶⁴. Tako izračunan obseg odkupljenega goveda je enak podatku o obsegu zaklanega goveda v Republiki Sloveniji⁶⁵ in ker se odkupljene žive živali, ki se prodajo na območju Republike Slovenije skupaj z uvoženimi zakoljejo v Republiki Sloveniji, Agencija meni, da ti podatki izkazujejo realni obseg zadevnega upoštevni storitvenega trga. Tržni položaj združene zadruge po izvedeni koncentraciji na trgu odkupa in prodaje goveda za zakol na območju Republike Slovenije po ocenah priglasitelja in Agencije je prikazan v tabeli 1.

⁶² Statistični urad RS. SiStat. Dostopno na: <https://pxweb.stat.si/SiStat/sl>. [15. 12. 2020].

⁶³ Dokument št. 3061-33/2020, priloga.

⁶⁴ Statistični urad RS. SiStat. Dostopno na: <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/-/1517301S.px>. [11. 1. 2021].

⁶⁵ Statistični urad RS. SiStat. Dostopno na: <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/-/H202S.px>. [11. 1. 2021].

75. Tabela 1: Obseg trga odkupa in prodaje goveda za zakol in tržni delež v koncentraciji udeleženih zadrug na tem trgu na območju Republike Slovenije za obdobje 2017 – 2019

Prodaja goveda	2017		2018		2019	
	št. glav	delež	št. glav	delež	št. glav	delež
Ocena Agencije						
KZ Trebnje	██████	[0-5] %	██████	[0-5] %	██████	[0-5] %
KZ Krka ⁶⁶	██████	[0-5] %	██████	[0-5] %	██████	[0-5] %
Združena zadruga	██████	[5-10] %	██████	[5-10] %	██████	[0-5] %
Trg RS	██████	100,0 %	██████	100,0 %	██████	100,0 %
Ocena prigrasitelja						
KZ Trebnje	██████	[5-10] %	██████	[5-10] %	██████	[0-5] %
KZ Krka	██████	[0-5] %	██████	[0-5] %	██████	[0-5] %
Združena zadruga	██████	[5-10] %	██████	[5-10] %	██████	[5-10] %
Trg RS	██████	100,0 %	██████	100,0 %	██████	100,0 %

Vir: podatki prigrasitelja⁶⁷ in ocena Agencije.

76. Iz tabele 1 je razvidno, da tržni delež obeh v koncentraciji udeleženih zadrug na trgu odkupa in prodaje goveda za zakol na območju Republike Slovenije ni visok. V obdobju 2017 – 2019 je po ocenah Agencije zadruga KZ Trebnje v povprečju prodala v povprečju za ██████ glav goveda, najmanj v letu 2019, in sicer ██████ glav, kar predstavlja [0-5] % tržni delež, zadruga KZ Krka pa je v tem istem obdobju v povprečju prodala za ██████ glav živine, najmanj v letu 2019, in sicer ██████ glav, s čimer je v tem letu dosegla [0-5] % tržni delež. Združena zadruga bo po izvedeni koncentraciji na trgu odkupa in prodaje goveda za zakol po ocenah Agencije dosegala [0-5] % tržni delež oziroma po ocenah prigrasitelja [5-10] %, razlika izračunanih tržnih deležev zaradi različne določitve obsega zadevnega upoštevnega trga je tako zanemarljiva, in sicer 1,2 odstotne točke.
77. Tržni delež združene zadruge bo po izvedeni pripojitvi zadruge KZ Krka k zadrugi KZ Trebnje na trgu odkupa in prodaje goveda za zakol znašal [0-5] % oziroma [5-10] %, kar je pod 25 %. V skladu s Smernicami o presoji horizontalnih združitv, se pri koncentracijah, pri katerih skupni tržni delež v koncentraciji udeleženih ter z njimi povezanih podjetij ne presega 25 %, zaradi omejenega tržnega deleža domneva, da koncentracija ne more ovirati učinkovite konkurence in je zato skladna s pravili konkurence⁶⁸.
78. Prigrasitelj je za večje konkurente na trgu odkupa in prodaje goveda za zakol navedel podjetja ██████, za zadruge ocenjuje, da so po obsegu odkupa in prodaje ter izvozu enake prigrasitelju. Poleg teh je na trgu še večje število manjših zadrug, ki odkupujejo govedo od rejcev na svojih območjih delovanja za namen nadaljnje prodaje. Agencija ugotavlja, da so poleg večjega števila domačih ponudnikov na zadevnem upoštevne trgu kot konkurenti prisotni tudi tuji ponudniki, saj je v letu 2019 uvoz predstavljal 32 tisoč glav goveda od 116 tisoč glav na zadevnem trgu, kar je slabih 30 % celotne ponudbe na slovenskem trgu v tem letu. Po mnenju prigrasitelja se stalež goveda na območju Republike Slovenije znižuje na račun zapiranja majhnih kmetih, poleg tega se bo po njegovih ocenah delež izvoza domačega

⁶⁶ Agencija na podlagi posredovanih podatkov ugotavlja, da je prigrasitelj med podatke o prodaji zadruge KZ Krka vključil tudi prodajo lastni klavnici.

⁶⁷ Dokument št. 3061-33/2020-1.

⁶⁸ Smernice o presoji horizontalni združitv, točka 18.

goveda v prihodnje celo povečeval zaradi višje odkupne cene živali v tujini in se s tem zmanjševal delež domačega goveda ter večal delež uvoženega goveda.

79. Priglasitelj pojasnjuje, da je zadruga KZ Krka klavnico prodala, in da po prodaji le-te kupuje živali

[REDACTED]

80. Struktura kupcev obeh zadrug udeleženih v koncentraciji je različna, se pa pri obeh v odboju zadnjih treh let ni spremenila, in sicer je na trgu Republike Slovenije zadruga KZ Trebnje celote prodaje prodala petim največjim kupcem, največji odjemalec je podjetje [REDACTED]. Zadruga KZ Krka pa je v povprečju v obdobju zadnjih treh let [REDACTED] odkupljenih živali zaklala v svoji klavnici, drugi večji odjemalec pa je bil v tem istem obdobju podjetje [REDACTED] deležem odjema.

81. Agencija zaključuje, da je je na zadevnem upoštevnom trgu zadostno število ponudnikov in da združena zadruga s svojim deležem v ničemer ne bo spremenila obstoječe strukture zadevnega upoštevnega storitvenega trga ter ne bo imela nobenih učinkov v smislu krepitev prevladujočega položaja, poleg tega pa bi zadevni trg lahko opredelili celo širše od nacionalnega.

Trg odkupa in prodaje surovega kravjega mleka

83. Za obseg trga odkupa in prodaje surovega kravjega mleka je Agencija uporabila podatke o odkupljenem kravjem mleku s kmetijskih gospodarstev⁶⁹ oziroma podatke o prireji in uporabi mleka na kmetijskih gospodarstvih, natančneje podatke o količini kravjega mleka dostavljenega mlekarnam in odkupovalcem⁷⁰ v Republiki Sloveniji, iz obeh virov pridobljeni podatki so po količinah identični, ter upoštevala še podatke o izvozu in uvozu surovega kravjega mleka⁷¹. V letu 2019 je bilo v Republiki Sloveniji odkupljeno za 563.971 ton mleka, od tega je šlo v izvoz 290.536 ton, uvozili pa smo 36.225 ton, tako, da je za domačo porabo bilo v tem letu na razpolago za 309.660 ton surovega kravjega mleka. Ker so podatki Statističnega urada RS izraženi v tonah, podatki priglasitelja pa v litrih, je slednje Agencija preračunala v tone⁷². Podatki o obsegu trga odkupa in prodaje surovega kravjega mleka na območju Republike Slovenije in ocene tržnega deleža zadrug udeleženih v koncentraciji so prikazani v tabeli 2.

⁶⁹ Statistični urad RS, SIStat. Dostopno na: <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/si/Data/-/1514502S.px>. [11. 1. 2021].

⁷⁰ Statistični urad RS, SIStat. Dostopno na: <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/si/Data/-/1514503S.px>. [11. 1. 2021].

⁷¹ Statistični urad RS, SIStat. Dostopno na: <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/si/Data/-/1514505S.px>. [11. 1. 2021].

⁷² Faktor preračuna iz litrov v kilograme je 1,03. Statistični urad RS. Dostopno na: <https://www.stat.si/StatWeb/File/Doc/SysFile/8227>. [11. 1. 2021].

89. Za izračun obsega zadevnega upoštevnega storitvenega trga je Agencija izhajala iz javno dostopnih podatkov Statističnega urada RS⁷⁷, in sicer je upoštevala podatke iz bilance proizvodnje in potrošnje zelenjave in krompirja, iz katerih izhaja, da je bilo v letu 2019 na območju Republike Slovenije pridelano 120,1 tisoč ton zelenjave oziroma 66,0 tisoč ton krompirja, uvoženo je bilo 178,0 tisoč ton zelenjave in 114,5 tisoč ton krompirja, izvozili pa smo 20,0 tisoč ton zelenjave ter 42,2 tisoč ton krompirja, kar pomeni, da je bilo v letu 2019 na trgu Republike Slovenije na razpolago za 278,1 tisoč ton zelenjave in 138,2 tisoč ton krompirja, skupaj torej 416,3 tisoč ton teh pridelkov. Agencija za te podatke ugotavlja, da je v podatkih o proizvodnji zajet širok nabor podatkov, in sicer vključuje vse uporabne količine proizvedene v državi v določenem referenčnem obdobju, ne glede na vrsto porabe, med drugim tako za namen izvoza, veleprodaje na domačem trgu kot tudi prodajo končnim potrošnikom⁷⁸.
90. Iz bilance proizvodnje in potrošnje zelenjave in krompirja izhaja, da je bila stopnja samooskrbe v letu 2019 za Republiko Slovenijo pri zelenjavi 43,2 % in 45,3 % pri krompirju, izračunana povprečna stopnja samooskrbe za obdobje 2017 – 2019 je za zelenjavo 40,9 % in za krompir 48,3 %. Iz navedenega Agencija sklepa, da več kot polovico ponudbe na trgu zelenjave in krompirja za trg Republike Slovenije predstavlja uvoz teh dveh vrst pridelkov.
91. Ker se izračun obsega zadevnega upoštevnega trga, ki ga je ocenila Agencija, precej razlikuje od ocene priglasiatelja, je Agencija za namen presoje zadevne koncentracije uporabila ocene priglasiatelja, ki je zajel ožji obseg pridelave in nadaljnje prodaje zelenjave in krompirja, pri čemer je Agencija priglasiateljeve podatke prilagodila za delež uvoza, kar je prikazano v tabeli 3.
92. Tabela 3: Obseg trga odkupa in prodaje sveže zelenjave in krompirja in tržni delež v koncentraciji udeleženih zadrug na tem trgu na območju Republike Slovenije za obdobje 2017 – 2019

Prodaja zelenjave in krompirja	2017		2018		2019	
	000 kg	delež	000 kg	delež	000 kg	delež
KZ Trebnje	■	[0-5] %	■	[0-5] %	■	[0-5] %
KZ Krka	■	[0-5] %	■	[0-5] %	■	[0-5] %
Združena zadruga	■	[0-5] %	■	[0-5] %	■	[0-5] %
Domača pridelava	■	45,0 %	■	45,0 %	■	45,0 %
Uvoz ⁷⁹	■	55,0 %	■	55,0 %	■	55,0 %
Trg RS	■	100,0 %	■	100,0 %	■	100,0 %

Vir: podatki priglasiatelja⁸⁰.

93. Iz tabele 3 izhaja, da je zadruga KZ Trebnje na obravnavanem trgu prisotna z zanemarljivimi količinami zelenjave in krompirja, medtem, ko je zadruga KZ Krka na tem trgu v letih 2017 in 2018 s ■ tonami zadevnih pridelkov dosegla nekoliko manj kot [0-5] % tržni delež, v letu 2019 pa s količino ■ le [0-5] % tržni delež, tak delež bo imela po izvedeni koncentraciji tudi združena zadruga. Če bi obseg ponudbe sveže zelenjave in krompirja zmanjšali za

⁷⁷ Statistični urad RS. SIStat. Dostopno na: <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/Data/1563506S.px/> in <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/Data/1563504S.px/>. [11. 1. 2021].

⁷⁸ Statistični urad RS. SIStat. Dostopno na: <https://www.stat.si/StatWeb/File/DocSysFile/9744>. [11. 1. 2021].

⁷⁹ Agencija je za izračun deleža uvoza zelenjave in krompirja uporabila povprečje njune samooskrbe skupaj, in sicer za obdobje 2017 – 2018, ki je 45 %, torej je delež uvoza 55 %.

⁸⁰ *Ibid.*

izvoz, ki je za obe vrsti pridelkov skupaj v letu 2019 znašal [REDACTED], bi tržni delež združene zadruga še vedno bil [REDACTED].

94. Ne glede na to kako široko so zajeti podatki o obsegu zadevnega trga, bo tržni delež združene zadruga po izvedeni koncentraciji na tem trgu pod enim odstotkom, zato Agencija zaključuje, da zadevna koncentracija ne more ovirati učinkovite konkurence in zato ne bo privedla do negativnih horizontalnih učinkov na tem trgu.

Trg prodaje izdelkov za vsakdanjo rabo na drobno

95. Agencija je za območje Republike Slovenije v preteklosti ugotavljala⁸¹, da trg prodaje izdelkov za vsakdanjo rabo na drobno obvladuje šest večjih trgovcev, trije klasični (»Mercator«, »Spar« ter »Tuš«) in trije diskontni prodajalci (»Eurospin«, »Hofer« ter »Lidl«). Za namen presoje zadevne koncentracije je Agencija preverila stanje zadevnega upoštevnega storitvenega trga tudi na ožjem, regionalnem območju.
96. Agencija ugotavlja, da imajo prej navedeni klasični trgovci svoje poslovalnice razpršene po celotnem območju Republike Slovenije oziroma diskontni prodajalci v vseh večjih mestih celotne Republike Slovenije zato sklepa, da tržna struktura zadevnega upoštevnega storitvenega trga kot velja za nacionalni obseg velja tudi na ožjem regionalno opredeljenem storitvenem trgu, saj je vseh šest velikih trgovcev z več kot petimi poslovalnicami prisotnih tudi v regiji jugovzhodna Slovenija oziroma v tistem delu te regije na katerem sta s prodajo izdelkov za vsakdanjo rabo na drobno dejavni zadrugi KZ Trebnje in KZ Krka. Zadruga KZ Trebnje ima 12 živilskih trgovin, s katerimi je vključena v Mercatorjevo franšizno verigo trgovin, zadruga KZ Krka pa štiri.⁸² Iz podatkov priglasitelja je razvidno, da so tržni deleži zadrug KZ Trebnje in KZ Krka na zadevnem trgu zanemarljivi, in da združena zadruga po izvedeni koncentraciji ne bo preseгла [0-5] %.
97. Na podlagi navedenega Agencija zaključuje, da je tržni delež obeh zadrug udeleženih v koncentraciji na zadevnem upoštevne storitvenem trgu zanemarljiv, in da tržni delež združene zadruga po izvedeni koncentraciji v nobenem primeru ne bo presegal 25 %, tudi ob ožji geografski opredelitvi obravnavanega trga koncentracija ne more ovirati učinkovite konkurence in zato ne bo privedla do negativnih horizontalnih učinkov⁸³.

Trg prodaje na drobno v trgovinah s kmetijsko-tehničnim blagom

98. Priglasitelj za trg prodaje na drobno v trgovinah s kmetijsko-tehničnim blagom navaja, da je razdrobljen in specifičen, saj se plega gradbenega in tehničnega materiala ter drugega blaga, prodajajo tudi krmila, škropiva, semena in sadike. Na tem upoštevne storitvenem trgu je prisotno veliko število konkurentov, ne glede na to kako široko je opredeljen njegov geografski obseg. Pri tem navaja, da imajo vsi konkurenti zelo široke prodajne programe izdelkov in blaga ter da njihovih tržnih deležev ne more oceniti, meni pa, da so ti med konkurenti razpršeni. Priglasitelj je podal ocene tržnih deležev zadrug udeleženih v koncentraciji za območje na katerem je posamezna zadruga dejavna.

⁸¹ Raziskava sektorja prehrane 2014 z dne 4. 12. 2014. Dostopno na: <http://www.varstvo-konkurence.si/aktivnosti-agencije/raziskave/>.

⁸² Dokument št. 3061-33/2020-1.

⁸³ Smernice o presoji horizontalnih združitvev, točka 18.

99. Za območje na katerem deluje zadruga KZ Trebnje priglasitelj ocenjuje, da ta na zadevnem upoštevni storitvenem trgu dosega [5-10] % tržni delež. Konkurenti zadruge KZ Trebnje so na območju njenega delovanja [REDACTED]

84

100. Po ocenah priglasitelja zadruga KZ Krka na zadevnem storitvenem trgu na območju svojega delovanja dosega [0-5] % tržni delež in na katerem je prisotno še večje število konkurentov kot na območju delovanja zadruge KZ Trebnje. Poleg v predhodni točki navedenih konkurentov, razen zadruge [REDACTED] so na območju delovanja zadruge KZ Krka prisotna še podjetja [REDACTED]

85

101. Po navedbah priglasitelja dodatno konkurencu trgovcem na drobno v trgovinah s kmetijsko-tehničnim blagom predstavljajo še podjetja, ki dobavljajo kmetijski material večjim kmetom neposredno na dom in nimajo svojih poslovalnic na območju delovanja zadrug KZ Trebnje in KZ Krka, in sicer na tak način poslujejo zadrugi [REDACTED]

[REDACTED] Prav zaradi dejavnosti teh podjetij priglasitelj ocenjuje, da bodo iz oskrbovalne verige veleprodajalec-zadruga-kmet zadruge izrinjene.

102. Glede na navedeno Agencija ocenjuje, da ne glede na to kako široko je opredeljen geografski trg trga prodaje na drobno v trgovinah s kmetijsko-tehničnim blagom, zadrugi udeleženi v koncentraciji dosejata nizke tržne deleže, zato po izvedeni koncentraciji tržni delež združene zadruge ob možni najožji opredelitvi geografskega obsega zadevnega upoštevnega storitvenega trga ne bo presegal 11 %, kar pomeni, da ne bo takšen, da bi bistveno okrepil položaj združene zadruge in s tem bistveno spremil strukturo zadevnega trga. Agencija zato zaključuje, da zadevna koncentracija ne more ovirati učinkovite konkurence in zato ne bo privedla do negativnih horizontalnih učinkov.

IV. ZAKLJUČEK

103. Ob upoštevanju razpoložljivih podatkov Agencija ugotavlja, da v zvezi z obravnavano koncentracijo pripojitve zadruge KZ Krka k zadrugi KZ Trebnje ni izkazan resen sum o neskladnosti koncentracije s pravili konkurence. Koncentracija ne bo povzročila bistvenega omejevanja učinkovite konkurence na ozemlju Republike Slovenije, zlasti kot posledice ustvarjanja oziroma krepitve prevladujočega položaja. Agencija zato koncentraciji na podlagi tretjega odstavka 46. člena ZPOmK-1 ne nasprotuje in izjavlja, da je skladna s pravili konkurence.

⁸⁴ Dokument št. 3061-33/2020-5.

⁸⁵ Dokument št. 3061-33/2020-5.

V. ODLOČITEV O STROŠKIH POSTOPKA

104. V skladu s prvim odstavkom 118. člena Zakona o splošnem upravnem postopku⁸⁶ mora organ odločiti o stroških postopka. Glede na to, da posebni stroški v postopku niso nastali, je organ odločil, kot izhaja iz druge točke izreka.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU

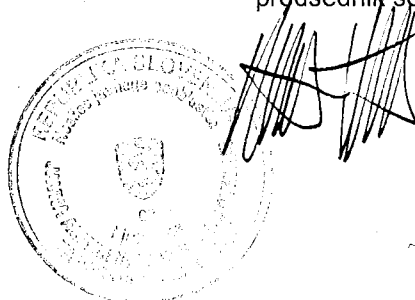
Zoper to odločbo je dovoljeno vložiti tožbo pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva ulica 33, 1000 Ljubljana, v roku tridesetih dni od dneva vročitve odločbe. Tožba se v dveh izvodih vloži pri sodišču ali pa se pošlje po pošti. Šteje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto.

Zadeve v postopku sodnega varstva po ZPOMK-1 so nujne in o njih sodišče odloča prednostno. Skladno z Odredbo o posebnih ukrepih iz 83.a člena Zakona o sodiščih zaradi razglašene epidemije nalezljive bolezni COVID-19 na območju Republike Slovenije (Su 407/2020) v nujnih zadevah procesni roki tečejo.

Postopek vodila
Nataša Oblak

Andrej Matvoz
predsednik senata

Vročiti:

- KMETIJSKA ZADRUGA TREBNJE z.o.o., Stari trg 2, 8210 Trebnje – osebno po ZUP; po pooblaščenju: KIRM Perpar, odvetniška družba o.p., d.o.o., Poljanski nasip 8, 1000 Ljubljana.

Vložiti:

- Zbirka dokumentarnega gradiva , tu.

Objaviti:

- izrek odločbe na spletni strani Agencije.

⁸⁶ Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13.

